

Tsgha ta Iwa Pwal ŋa La Afisus

Ga zgu

¹ I'i Pwal, zbap Lazglafta ŋa nzaku ka mnda ghunay Yesu Kristi, ta vinda na delewer na ŋa kaghuni gwal ma luwa Afisus ta nzakway ka ŋa Lazglafta, ŋa kaghuni ta zlgħaftá Yesu Kristi ka nzaku kuni ka ŋani ya, ta vindaghunafta yu.

² Ka vlaghunavla Da mu Lazglafta nda Mghama mu Yesu Kristi ta zđakatahūdani nda zđakwani tani.

Vlamavla Lazglafta ta zđakwani ma Yesu Kristi

³ Zlɔzlvama Lazglafta ta nzakway ka Dani ma Mgham Yesu Kristi. Tsatsi ta tfamaghatawi ma vlamatani ta inda skwi dīnadīna daga ta luwa ŋa katanťá sulkuma mu. Nda ma ndi'atá vgha mu nda Yesu Kristi magamata tsi.

⁴ Ma kđaku Lazglafta zlaganaptá ghəŋa hadik, zabapzaba ta amu ŋa nzaku ka mnduhani, ka guyamafta nda Yesu, kada nzakwa mu hezle' ŋa nzakwa mu kul had ghwadaka skwi ta amu.

⁵ Dvudva ta amu daga manda ghalya, ka psaptá tsi ta amu ka nimista ka zwanani nda ma Yesu Kristi. Manda tsaya đvuta tsi ma zđakwani.

⁶ Manda tsaya magata tsi ŋa zlɔzlvay mu ta glakwa zđakatahūdani. Katakata vlamata tsi ta zđakatahūdani ya nda ma slna Zwanani đvu tsi.

7 Nda usani varata tsi ta amu, amu gwal nda ndi'a nda tsi, ka plimistá* tsi ta dmakuha mu. Mantsa ya maramañta Lazglafta ta glakwa zđakatahudani.

8 Ka ndəghamaftá tsi nda tsa zđakatahudani ya, ka vlamatá inda đifil nda mahizl ya ta ramata.

9 Ka maramañtá tsi ta skwi ŋa magay ya nda đifa daga manda ghalya si kul sñañtá mnduha. Tsa skwi kumaf tsi ta magay ya ná, nda nza nda ma slña Yesu Kristi.

10 Wya tsa skwi ya: Ka nda maga fitik, dza'a tskanatska ta inda skwiha nda ya ta luwa tani, nda ya ta hadik tani, ŋa nzanaghata Yesu Kristi ka mgham ta ghəŋa taŋ demdem.

11 Zabapzaba Lazglafta ta amu ŋa nzakway ka mnduhani ma guyamaftani nda Kristi. Magamaga manda tsaya, kabga tamafta ta imi ta sləməŋ† daga manda ghalya. Ka mnaftá tsi ta magakwa inda skwi manda ya kumaŋ tsi,

12 kada zləzlva mnduha ta glakwani ma aŋni ta faftá ghəŋa ŋni ta Yesu Kristi daga taŋtaŋ ya.

13 Mantsa ya kaghuni guli nda ndi'a kuni nda tsi ma sñañta ghuni ta vərđa gwada ya kəl Lazglafta ka mbaghunafta, ma vlata ghuni ta ghəŋa ghuni ŋa Yesu Kristi. Ma tsa ndi'atá kaghuni nda Kristi ya, ka vlaghunatá Lazglafta ta Sulkum nda ghuđa ya tamaf tsi ta imi ta sləməŋ ya. Tsa Sulkum ya ná, ŋizla nzakwa mu ka mnduha Lazglafta ya.

14 Nja đasudasu vlamata tsi ta tsa Sulkum ya, ŋa marañta ká Lazglafta dza'a vlamatá inda pđakwa skwiha đinadina dazlay, manda ya mna tsi. Ma tsa

* 1:7 Gra nda vli ma Kwalasuha 1:14. † 1:11 Ngha ta Yesuwa 13:19.

fitik dza'a mbamafta Lazglafta ŋa dekddek ya dza'a tsu'a mu. Zlɛzlvama glakwa Lazglafta.

Ndɔba dzva Pwal ta ghɛŋa gwal zlghay nda ŋuduf ma Afisus

¹⁵ Tsaya ta kɛl yu ka rfa Lazglafta ta ghɛŋa kaghuni. Manda snaŋta ɗa kazlay: Zlghafzlgħa kuni ta Yesu Kristi, ɗvuɗva kuni ta mnduha Lazglafta guli kɛ'a,

¹⁶ had'yu ta zlanatá maga du'a ta ghɛŋa kaghuni wu, ta rfanagharfa yu ta Lazglafta.

¹⁷ Tsatsi ná, Da dagala ya. Ŋani ta maganata Mghama mu Yesu Kristi ta slna. Da tsi ta ndɔba yu ta dzvu ka vlaghunata tsi ta ɗifil dza'a kɛl kuni ka lavinťá snaŋtá vɛrɗa tsatsi.

¹⁸ Ta ndɔbay yu ta dzvu da tsi guli ka tsalaghu-napta tsi ta ndana ghuni ɗina, kada snaŋta kuni ta tsa ŋɛrma skwi kɛl tsi ka hgaghunata kazlay: Dza'a mutsay kuni kɛ'a ya. Ta ndɔbay yu ta dzvu guli dza'a kɛl kuni ka snaŋtá glakwa tsa skwa za hɛga faghuna tsi nda inda gwal ta nzakway ka ŋani ya tani.

¹⁹ Ta kumay yu ta snaŋta ghuni kazlay: Malaghumala mbrakwani ta inda skwi, nda ya kɛ'a ta kata amu gwal ta zlghafta kɛ'a. Katakata tsa mbrakwani ya.

²⁰ Nda tsa mbrakwani ya sli'aganapta tsi ta Kristi ma mtaku ka nzanata nda ga zeghwani ta luwa‡ ŋa vlanťá glaku.

²¹ Hada ta ga Kristi ta mgham ta ghɛŋa inda sulkumha dagaladagala, kabga malaghumala ta mbrakwa tanj. Malaghumala mbrakwani ta inda

‡ 1:20 Ngha ta Zabura 110:1.

mbraku ya vlan̄ lu ta mndu ɲa ga mgham§. Ta ghəɲa gwal vlan̄ lu ta ga mgham ndanana yeya a wu, nda gwal dza'a gay ta kəma tani.

²² Ka vlan̄tá* Lazglafta ta ga mgham ta ghəɲa inda skwi. Ma tsa nzakwani ka mali ta ghəɲa inda skwiha ya, ka fata tsi guli ɲa nzaku ka ghəɲ ta ghəɲa Igliz.

²³ Kristi ná, ghəɲ ta ghəɲa Igliz ya, ta nzakway ka vghani. Ma tsa guyatá vgha mnduhani ya nzamta Kristi. Ma tsatsi nzatá nzakwa Lazglafta ka mara vgha nda ma tsatsi guli.

2

Sli'agamapsli'a Lazglafta ma mtaku kawadaga nda Yesu Kristi

¹ Ghalya si nda rwa kaghuni ta wa ira Lazglafta, kabga ghwadaka skwiha si ta magə kuni.

² Si ta gdata ta ksa sada mnduha ma na ghəɲa hadik na kuni. Gwada halaway ta ga mgham ta ghəɲa ghwadaka sulkumha, ta nzaku ma ghuvanata luwa si sna kuni. Kulam ndana tsa ghwadaka sulkum ya ta gdata ta ksa slna ma ɲudufa mnduha ta kwalaghuta sna gwada Lazglafta.

³ Amu demdem guli, manda tsa nzakwa hahəɲ ya si amu ghalya. Ghwadaka skwiha ta kumə ɲudufa mu, nda ghwadaka ndanuha ta ndanu mu, si ta magə mu. Ma tsa nzatá nzakwa mu manda tsaya ná, ma dza'a dədamdəda amu guli da ɓasa

§ **1:21** Ngha ta Kwalasuha 1:16 nda skwi ya vindin̄ lu mistani ɲa ɲanata. * **1:22** Ngha ta Zabura 8:7.

ɲudufa Lazglafta, ka guram nda va ɲa tsa mnduha ta maga ghwadaka skwiha ya.

⁴ Tsaw Lazglafta ná, dagala tawa hidahidani, dɔvudɔva ta amu.

⁵ Kulam nda va tsa rwatá amu, kabga vɛl magata mu ta ghwadaka skwiha ya ná, ka dɔvaftá tsi ta amu ka vramamta nda hafu kawadaga nda Kristi. Zɔakatahudá Lazglafta kɛl kuni ka mbafta.

⁶ Ma tsa ndi'atá amu nda Kristi ya, ka sli'agamaptá Lazglafta mataba gwal nda rwa kawadaga nda Yesu Kristi ka pghatá amu ta luwa, ka nzamata ka ga mgham kawadaga nda Yesu Kristi.

⁷ Mantsa ya maramaɲta tsi ta zɔakatahudani nda ma Yesu Kristi, ɲa nghanɲta mnduha dza'a yayə lu ta kəma ta nzakwa glakwa tsa zɔakatahudani ta malaghutá inda skwi ya.

⁸ Zɔakatahudani tani kɛl Lazglafta ka mbaghunafta nda ma zlglafta ghuni ta Kristi. Mbaghunaf a ta ghəɲa vɛl magata ghuni ta skwiha dɪnadɪna wu, ka mbalay mbaghunafta tsi.

⁹ Mbaghunaf a Lazglafta ta ghəɲa vɛl magata ghuni ta sana slna wu, da ghərɔə mndu ta ghərɔaku.

¹⁰ Magatá slna Lazglafta na amu na. Vlamavla ta hafu ka lfid ma ndi'atá amu nda Yesu Kristi ɲa gɔdata mu ta maga slnaha dɪnadɪna. Nda ghada payafta Lazglafta manda tsaya, ɲa magay mu.

Ka mndu turtuk lu ma Kristi

¹¹ Ka yu ta mnaghunata wa, mndəra la Yahuda a kaghuni wa. Havakwahava ɔa ta nzakwa ghuni ghalya ta kul zlglaftá kuni ta Kristi. Gwal kul tsaku fafaɔa taɲ ka həɲ ta hga kaghuni. Kɛl həɲ ka

hga kaghuni manda tsaya na: Mnduha Lazglafta aṅni ka hahəŋ, kabga datsatá fafaða taŋ. Tsaw tsa tsatá fafaða taŋ ya ná, skwi ta nghananṅtá slu'uvgha ya datsa mnduha nda dzva taŋ.

¹² Havakwahava kazlay: Ma tsa fitik ya ná, sna a kuni ta Kristi wu kə'a. Nza a kuni tekw mataba mnduha ta hadika Isra'ila wa. Tekw a kaghuni mataba gwal dzraf Lazglafta ta wi nda həŋ ka tanaftá imi ta sləməŋ ta həŋ ya wa. Ma nzakwa ghuni ma na ghəŋa hadik na ná, had skwi faf kuni ta ghəŋ tida wu, sna a kuni ta Lazglafta guli wa.

¹³ Ghalya, si di'in kuni nda Lazglafta. Ndana tama, nda ndi'a kuni nda Yesu Kristi ma pghinṅtani ta usani ta gwada ta kaghuni ma mtutani. Tsaya ta ndusaghunakta nda Lazglafta.

¹⁴ Manda bata dzugur si nzatá nzakwa ghuma mataba mu, ka sagha tsi psliṅta, ka namafta ka mndəra mndu turtuk. Əŋka'a ka tsatsi ta famta zdaku mataba mu.

¹⁵ Ka hliṅtá tsi ta inda tsa zlahuha ta mnə la Yahuda ya nda ma mtutani, kabga ŋa guyanaftá mndəra la Yahuda nda sanlaha ma mndəra mndu ŋa nzakwa taŋ ka sana lfida mndəra mndu turtuk. Ma tsa magatani mantsa ya famta tsi ta zdaku mataba taŋ.

¹⁶ Ma tsa mtutani ta udza zləŋay ya guyanafta tsi ta tsa mndəra mnduha his ya ka mndəra mndu turtuk, ka slərɓaptá zughu mataba taŋ nda Lazglafta. Ma tsa mtutani ya kwala sani kul husanṅtá sani nda sani mataba taŋ.

¹⁷ Sasa Kristi ta ghəŋa hadik da mna Lfida Gwada ta ghəŋa zdaku ŋa kaghuni gwal si di'in nda

Lazglafta, nda ya ŋa aŋni gwal si ta ndusanavatá*
Lazglafta ya.

¹⁸ Əŋka'a ka Kristi kəl amu demdem, kaghuni
nda aŋni tani, ka laviŋta ndusanavatá Lazglafta
ta nzakway ka Da, nda ma tsa Sulkum nda ghuḅa
turtuk ya.

¹⁹ Tsaya tama ná, nza a kuni ka mayəm wu,
nza a kuni ka matbay guli tama wa. Nda nza
kuni ndanana tama ka mnda luwa kawadaga nda
sanlaha ma mnduha Lazglafta. Nda nza kuni ka
mnda huḁa həga.

²⁰ Nda nza kuni manda palaha ta bə lu ta həga
nda tsi. Gwal ghunay nda la anabi na tughwa tsa
həga ya. Yesu Kristi tsa pala dihaf tsa həga ya ta
vgha tida ya.

²¹ Əŋka'a ka tsatsi kəl tsa həga ya ka sladata, ka
ŋlaku, ka nuta ka həga nda ghuḅa ka ŋa Lazglafta
ya.

²² Ma tsa ndi'atá kaghuni nda Kristi ya,
guyaghunafguya nda sanlaha ma gwal zlgəy
nda ŋuḁuf guli, kada nuta mu ka tsa həga ta nzaku
Lazglafta nda ma Sulkum ya.

3

Mnay Pwal ta difatá skwa Lazglafta

¹ Tsaya kəl i'i Pwal hbam lu ma gamak ka maga
du'a ta ghəŋa kaghuni. Hbamhba lu ta i'i ta ghəŋa
vəl maganata ḁa ta slna ta Yesu Kristi ŋa kata
kaghuni gwal kul nzakway ka la Yahuda ya.

* **2:17** Gray nda Isaya 57:19.

² Nda sna kuni kahwathwata kazlay: Zɔɔzɔɔ Lazglafta ta huɔi ka vlihatá slna ɲa magay da ɲa ghuni kə'a.

³ Tsatsi ta guniɔɔntá ghunislaka ɔa, kəl yu ka snaɲtá ɔifata skwani manda ya vindaghunaf yu neɔ ya kay.

⁴ Ka dzaɲafɔzɲa kuni katsi ná, dza'a nda sna kuni kazlay: Nda sna yu ta ɔifatá skwa Lazglafta ta nzakway ka Kristi kə'a.

⁵ Tsa ɔifatá skwani ya ná, maranaɲ a Lazglafta ta mnduha ghalya wa. Ndanana tama, ka marigiɲtá tsi nda ma Sulkum nda ghuɔa, ka maranaɲtá tsi ta mnduhani zabap tsi ɲa nzakway ka gwal ghunay nda la anabi.

⁶ Wya tsa skwa Lazglafta ta ɔifanata ya: Dza'a zay gwal kul had ka mndəra la Yahuda ta zlglafta ta za mgham ta vəl Lazglafta kawadaga nda mndəra la Yahuda gwal ta zlglafta. Nda kaghuni tani, nda vərɔa la Yahuda tani, nda na kuni ka mndəra mndu turtuk. Tsa imi tanaf Lazglafta ta sləməɲ ta gwal ta ndi'aftá vgha nda Yesu Kristi ya ná, dza'a vlamavla, ka Lfiɔa Gwada ta mnay.

⁷ Zɔɔɔɔɔɔɔɔ Lazglafta ta huɔi ka niɔɔfta ka Kwavani ɲa mna tsa Lfiɔa Gwada ya ɲa mnduha nda ma mbrakwani ya vliha tsi.

⁸ Mal i'i hta tani mataba mnduha* Lazglafta mndani, kulam nda va tsa, ka ɔɔɔɔtá tsi ta huɔi ka vlihatá tsa slna mnananɲtá gwal kul nzakway ka la Yahuda ya, ta tsa ɔɔaku ta mutsu lu da Kristi ya. Tsa ɔɔaku ya ná, dagala katakata, laviɲ a mnduha ta kɔanaktá snaɲta wa.

* **3:8** Gray nda 1 La Kwareɲt 15:9.

⁹ Ka zđifinťá Lazglafta ta huđi guli ņa tsislanapta đa ta inda mndu, ká Lazglafta fata daga manda ghalya ta tsa đifatá skwi dza'a tsi magay ya. Zlaganapzłaga Lazglafta ta inda skwiha. Si nda đifa đa Lazglafta ta wa ira mnduha daga ghalya†. Ndana tama, ka kliginťá tsi ta dađi.

¹⁰ Ndanana ka zlaganaptá Lazglafta nda ma mnduhani ņa nghanťa gwal dagaladagala nda gwal nda mbra nda mbra‡ ta luwa ta guyatá vgha mnduhani, ņa snaňta tanť ta nzakwa đifla Lazglafta kavghakavgha.

¹¹ Nda kđa fitika fata Lazglafta daga ta kul magaftá tsi ta ghəňa hadik. Ndanana ka magatá tsi nda ma Yesu Kristi Mghama mu.

¹² Nda ma złghafta mu ta Yesu Kristi ka ndi'aftá vgha nda tsi, kəl mu ka ndusanavata Lazglafta kul had złəň.

¹³ Tsaya tama ta kəl yu ka ndəba dzvu ņa ghuni, ma rwaghuna tsi ta vgha, kabga snaňta ghuni ta ghuya đanťwa đa ta ghəňa vəl mnaghunata đa ta Lfida Gwada. Ka ufa tsa ghuya đanťwa đa ta ghəňa ghuni ya, ta vgha ņa ghuni.

Dva mnda Kristi

¹⁴ Ta ghəňa tsaya ta kəl yu ka tsəlbata ka maga du'a ta ghəňa kaghuni da Lazglafta ta nzakway ka Da.

¹⁵ Tsatsi vərđa ka Da ta tsaftá hgu ta mndəra gwal ta hadik nda gwal ta luwa tani.

¹⁶ Tsaya ta kəl yu ka ndəba dzvu da tsi ka ksa tsi ta slna nda tsa mbrakwani dagala ya ma ņuđufa

† **3:9** Gray nda Ruma 16:25. 26. ‡ **3:10** Ngha ta Kwalasuha 1:16 nda skwi ya vindinť lu mistani ņa ņanata.

ghuni, ka vlaghunata tsi ta mbraku kahwathwata nda ma Sulkumani.

¹⁷ Ta daway yu da tsi guli ta gdavata Kristi ma nudufa ghuni ma zlghafta ya zlghaf kuni. Ta ndabay yu ta dzvu da tsi guli, ka navata kuni ka dvuvustá vgha ghuni sani nda sani. Ka ta dvuvusdva kuni ta vgha ghuni kahwathwata katsi ná, dza'a nzakway kuni manda dihatá fu laghu slrəŋhani da ghuvata hadik. Dza'a nzakway kuni guli manda dihata həga thaf lu ta mndərani ta vəl təŋtəŋa.

¹⁸ Ma tsaya dza'a kəl kaghuni nda inda sanlaha ma mnduha Lazglafta ka snanťá kdavakta dvu ya dvu Kristi ta amu. Had vərvra kdavakta dvuta ta dvuta tsi ta amu wa.

¹⁹ An mndani, had mndu ta laviŋťá snanťá vərvəra dvuta dvu Kristi ta amu mndani wu, dər má mantsa tsi, ta daway yu da Lazglafta ŋa laviŋťa ghuni ta snanťa, kada ksafťa nzakwa ghuni ta sadá Lazglafta.

²⁰ Lazglafta ta laviŋťá maga inda skwi demdem. Nda tsa mbrakwani ta maga slna ma amu ya, ta laviŋťa tsi ta maga inda skwiha ka malaghutá skwiha ya ta dawu mu nda skwiha ta ndanu mu tani.

²¹ Zləzlvama Lazglafta ta ghəŋa ŋərma skwiha maga tsi nda ma mnduha ta zlghafta, nda ya nda ma Yesu Kristi. Zləzlvama zləzlvə ŋa kdəkedzen! Mantsa ya katsi.

4

Nzaku turtuk ma Kristi

¹ Ta ghəŋa tsaya tama ta kəl i'i tsam lu ma gamak ta ghəŋa vəl maganata ɗa ta slna ta Mgham Yesu Kristi, ka ndəba dzvu da kaghuni kazlay: Nzawanza ta nzaku tɗukwa manda ya ta ranɗá mnduha Lazglafta, kabga hgaghunahga Lazglafta ŋa nzaku ka ŋani kə'a ya.

² Ma inda skwi ta magə kuni, nda hana ka ghəŋa ghuni, leɓtekwa ka nzakwa ghuni, ta ksay ka kuni ta ŋuɗuf. Su'uwawa ta skwi ta magaghunata san-laha, ka ɗvuta kuni ta həŋ.

³ Sulkum nda ghuɓa ta guyaghunata, ŋavawaŋa ka nzakwa kuni ta nzaku nda zɗaku, kada nzakwa kuni ka gwal nda guya ghəŋa taŋ.

⁴ Gwal zlghay nda ŋuɗuf ná, manda slu'uvgha* Kristi turtuktuk ya nzakwani. Turtuktuk Sulkum nda ghuɓa guli, turtuktuk skwi ya faf kuni ta ghəŋ tida hga ghuna Lazglafta ŋa zlghay.

⁵ Turtuktuk Mghama mu, turtuktuk tva zlghay nda ŋuɗufa mu, nda hga mndu turtuktuk magamafta lu ta batem.

⁶ Turtuktuk Lazglafta ta nzakway ka dani ma inda mndu, ta ga mgham ta ghəŋa inda mndu, ta ksa slna nda inda mndu, ta nzaku ma inda mndu.

⁷ Inda amu dagamaf daga Kristi ta zɗakatahudani prək nda amu ŋa maga slnani, kabga mantsa ya kumafta tsi ta dagamafta.

⁸ Wya ka deftera Lazglafta mnata:
«Tahula ghuɓasaptani ta ghumahani, ka ŋlaghatá tsi ta luwa,
ka hliŋtá tsi ta kasatá vu'ahani,» ka'a.
Ka daganafatá tsi ta slna kavghakavgha† ta mn-

* **4:4** Slu'uvgha turtuk: Gray nda sura 2:16, Ruma 12:5, 1 La Kwareŋt 12:12. † **4:8** Ngha ta Zabura 68:19.

duha ta ghəŋa hadik.

⁹ «Ka ŋlaghatá tsi ta luwa,» ka defteri ya ní, nu klatá ghəŋa tsa gwada ya na? Kəl tsi ka mna tsaya ná, kabga tinəl ta na ghəŋa hadik na saha tsi karaku.

¹⁰ Tsa mndu ta saha ta ghəŋa hadik ya ná, va tsa mndu ya tsa ta ŋlaghatá ta luwa ka zaghuta trezekw, ŋa gayni ta mgham ta ghəŋa inda skwi nda Sulkumani.

¹¹ Tsatsi ta daganafá slnaha kavghakavgha ta mnduha. Ka gwal ghunay sanlaha, ka la anabi sanlaha, Ka gwal mna Lfidá Gwada sanlaha, Ka gwal ngha gwal zlg hay nda ŋuduf ka tagha skwiha[‡] ŋa tan sanlaha.

¹² Manda tsaya kə'a daganata ŋa katay tan ta mnduha Lazglafta ŋa maganata slnani, kada mutsafta mnduha Lazglafta ta nzakway ka slu'uvgha Kristi ta ŋlaku ta kəma ta kəma.

¹³ Manda tsaya dza'a nzagwafta mu demdem ta vgha ŋa nzaku ka mndu turtuk nda ma fafta mu ta ghəŋ ta Zwanja Lazglafta, ŋa snan̄ta mu, ŋa nzakwa mu ka gwal nda ndəha manda Kristi kul had sana skwi tida ya.

¹⁴ Nda tsaya tama ná, nzata a mu manda zwani wa. Nanglafta a gwal tsakalawi ta amu nda tsa ghwadaka skwa tan ta taghə həŋ ya ŋa zadimista ma tvi, manda kwambalu ta klambaraku ta ghəŋa drəf wa.

¹⁵ Nzata a mantsa ya wu, kahwathwata skwi ta nghanatá Lazglafta dza'a mnuvusta mu ma d̄vuvusta mu ta vgha mu, ŋa glakwa mu ma inda skwi ma ndi'atá amu nda Kristi ta nzakway ka ghəŋ ta ghəŋa gwal zlg hay nda ŋuduf ya.

[‡] **4:11** Gray nda 1 La Kwareŋt 12:28.

16 Manda mala ta nzagwanatá vgha mndu ya ná, manda tsaya nzagwanata Kristi ta mnduhani. Ka ta ksa slna inda fawayha ta vgha mndu manda ya ta raku katsi, dīna ta glakwa tsa mndu ya ta glaku. Manda tsaya nzakwa gwal zlghay nda ḡuduf guli. Ka ta d̄vuvusd̄va mnduha Lazglafta ta vgha taḡ, ta magay d̄ar wa ta slnani ya vlarḡ lu katsi, dza'a glaku h̄aḡ ta k̄ema ta k̄ema nda mbrakwa Kristi.

Nzawanza ta nzaku ka lfida ma Kristi

17 Wya skwi ta mnaghunata yu. Ka ḡd̄arḡda ta mnaghunata yu guli ma hga Mgham. Yaha kuni nzakuḡaltá nzaku manda gwal kul s̄narḡtá Lazglafta, ta ndana skwi dza'a kwal kul katarḡtá h̄aḡ ya.

18 Nda d̄arzla sl̄m̄eḡa taḡ, haḡ lfida hafu ta vl̄a Lazglafta ya da h̄aḡ wu, kabga t̄arḡt̄eḡa gh̄eḡa taḡ, sna a h̄aḡ ta Lazglafta wa.

19 Ksa a hula ta h̄aḡ d̄ar kinawu magata h̄aḡ ta ghwadaka skwi wa. Skwi ta kum̄e slu'uvgha ta magay fa hah̄aḡ ta gh̄eḡa taḡ ḡa magay. Sli'ḡsli'ḡḡ yeya ḡa taḡ ta magay, zla a h̄aḡ guli wa.

20 Kaghuni, manda zlghafta ghuni ta Kristi ná, manda tsaya a taghaghunaf lu ta tva nzaku wa.

21 Grafgra yu kazlay: Nda sna kuni ta gwadani ka zlghaftá kuni k̄a'a. Ma ndi'af̄ta ghuni ta vgha nda tsi, taghaghunaf tagha lu ta kahwathwata ma Yesu.

22 Skwi taghaghunaf lu ná, zlarḡta ghuni ta tsa tva nzaku si ta nzakw kuni ghalya ya. Tsa tva nzaku si ta nzaku kuni ghalya ya si ta b̄adza kaghuni, kabga si ta hara'uway kuni ta inda ghwadaka skwi ta nana kaghuni.

23 Zlananwa tvi ta Lazglafta ka mbədanafá tsi ta nɔɖufa ghuni, ka ndana kuni ta vərda ndanu.

24 Vlaghunavla Lazglafta ta lfida nzaku ta gara vgha nda njanis̄. Favawa fa tama ta tsa lfida nzaku ta zɔɔganata ya. Tudukwa tsa tva nzaku ta zɔɔganata ya, nda ghuɓa nzakwani guli manda ya ta taghə kahwathwata Lazglafta.

25 Mantsa tama, yaha kuni tsakalgəltawi, mnuvuswa kahwathwata mataba ghuni*, kabga nda guya mu demdem ma slu'uvgha turtuk.

26 Ka gafga kuni ta sidi, dasuwa ká kuni da magata kuni ta ghwadaka skwi†. Ma dəɔaghunagha fitik nda basatá nɔɖuf,

27 da mutsaftá halaway ta tvi nja klamtá kaghuni da ga dmaku.

28 Ka si ta ghali mndu katsi, yaha tsi da ghalgəltá ghali, ka maga tsi ta slna nda dzvani nja kata ghənjani, nda ya nja mutsaftani ta skwi nja katanjá la ka pɖu.

29 Yaha naslu da sabi ma wa ghuni. Gwada vla mbraku ma zlgay nda nɔɖuf nja sanlaha katsi sabi ma wa ghuni. Gwada ksay sləmən nja kuni gwaday, nja katanjá sanlaha.

30 Yaha kuni nranafá nɔɖuf ta Sulkum‡ nda ghuɓa ya vlaghuna Lazglafta. Tsa Sulkum nda ghuɓa ya ná, niza nzakwa ghuni ka nja Lazglafta ya. Ta nzata tavata kaghuni tsa Sulkum ya ha ka sagha tsa fitik dza'a kəl Lazglafta ka varatá kaghuni dekdək ya.

§ 4:24 Gray nda Zlrafta 1:26. 27. * 4:25 Ngha ta Zakari 8:16.

† 4:26 Ta gra vgha nda Zabura 4:5 ka ta nghay lu ta gwada Grek nja ghalya. ‡ 4:30 Gray nda Isaya 63:10.

³¹ Hliŋwa dgun ma ŋudufa ghuni, zlaŋwa 6asa ŋuduf, zlaŋwa sidi, ma zlerdɛ kuni ta wi nda mndu, ma razɛ kuni ta mndu, yaha kuni da maga dɛr mndɛra wati ma ghwadaka skwi.

³² Nɛrma skwi ká kuni magay mataba ghuni, nzawanza nda tawa hidahida, pluvuswa dmakuha ghuni, manda va ya plaghuna Lazglafta ta dmakuha ghuni nda ma KristiŠ ya.

5

Nzaku ma tsuwadak

¹ Ndana tama, zwana Lazglafta ya dɛvu tsi katakata kuni, ksawaksa ta sadani*.

² Ma slnaha ghuni ta magɛ kuni inda fitik, maraŋwamara ta dɛvu ŋa sanlaha. Mantsa ya dɛvuta Kristi ta amu ma mtutani ŋa mbamafta. Tsa skwi maga tsi ya ná, zdɛganazdɛ ta Lazglafta† manda skwa pla ghɛŋ ta vlaŋta lu.

³ Ya nda nza kuni ka ŋa Lazglafta ya, yaha kuni walaŋtá hliri, yaha kuni maga skwa hula, yaha kuni tsagana, yaha mndu da razaghunafta ta ghɛŋa tsa skwiha ya.

⁴ Ra a guli ka saba skwa hula, nda tsa6aku, nda 6la vgha ma wa ghuni wa. Skwi ta raku ka sabi ma wa ghuni ná, rfay ghuni ta Lazglafta ta ghɛŋa inda skwiha magaghuna tsi.

⁵ Wya skwi ŋa snaŋta ghuni: Had gwal ta hliri, nda gwal ta maga skwa hula, nda gwal ta tsagana, dza'a mutsaftá skwa za mgham ma luwa

Š **4:32** Gray nda Mata 6:12, 14. Ka plaghunatá tsi, ma sanlaha ná, ka plamatá hɛŋ. * **5:1** Gray nda Levitik 19:2, Mata 5:48. † **5:2** Gray nda Sabi 29:18. Ta dɛvaftá amu: Ta dɛvaftá kaghuni, ka sanlaha.

ga mghama i Lazglafta nda Kristi wa. Tsa gwal malaghumala dʋafta taŋ ta tsagana ka Lazglafta ya ná, ka guram nda wuya skwi tsaya.

⁶ Yaha mnduha da nanaghatá kaghuni nda tsakalawa taŋ. Ta ghəŋa tsa ghwadaka skwiha ya ta basa Lazglafta ta ŋuduf dza'a kəl tsi ka tsanaghatá guma ta gwal ta maga tsa ghwadaka skwiha ya.

⁷ Ma guyə kuni ta vgha nda tsa gwal ta maga mndərga tsa ghwadaka skwiha ya.

⁸ Si ma grusl nzatá nzakwa ghuni ghalya. Ndana tama, nda ndi'a kuni nda Mgham Yesu, ma tsuwadək‡ nzatá nzakwa ghuni, nzawanza tama ta nzakwa ghuni manda gwal ta nzaku ma tsuwadək.

⁹ Kəl yu ka mnay mantsa ya ná, ta sli'agapta ma tsuwadək§ na skwiha dīnadīna, nda skwiha tdukwatdukwa, nda kahwathwata.

¹⁰ Ŋawawaŋa ka tsəmaptá skwi ta zdəganatá Mgham, ka maga kuni.

¹¹ Ma fam kuni ta ghəŋa ghuni da ghwadaka skwiha ta magə gwal ma grusl*, had hayhayani wa. «Na skwi ta magə kuni na ná,» dīna a wu, ka kuni mnanantá həŋ baŋluwa katək.

¹² Ta ksaku ka hula dər gwaday ma wi ta tsa skwi ta magə həŋ ma dīfa madīfa ya.

¹³ Ka kligiŋkla lu ta ghəŋa tsa skwiha ya ta dađi katsi ná, dza'a nzakway tsuwadaka.

¹⁴ Ka nda ghada saba skwi ta dađi katsi ná, gi tsuwadək nzakwani. Tsaya ta kəl lu ka mnay

‡ 5:8 Gray nda Isaya 60:1. 3. sanlaha (gray nda Galat. 5:22).

§ 5:9 Tsuwadək: Sulkum, ka * 5:11 Gray nda Ruma. 13:12.

kazlay:

«Kagha mndu ta hani, sli'afslia ta hani.
Sli'afslia mataba gwal nda rwa,
ka tsuwadagakaghafta Kristi» kə'a ya.

¹⁵ Mantsa tama, dasuwa ka kuni nda nzaku ta nzaku kuni. Ma nzaku kuni manda la rgha, nzawanza manda gwal nda mahizl ma ghəŋa taŋ.

¹⁶ Inda fitika mutsafta ghuni ta maga skwi dina ya ná, gi magawamaga, kabga ndada a ghwadaka skwiha ta magə mnduha ta na fitik na wa.

¹⁷ Tsaya tama ná, ma nza kuni manda la rgha, ŋavawaŋa ka sna skwi ta mnaghunata Mgham ŋa magay ghuni.

¹⁸ Ma ghuyaf kuni nda ima inabi, ya ta badzay ta nzakwa mndu, Sulkum nda ghuḅa katsi mbutá kaghuni.

¹⁹ Wadahanafwa vgha sani nda sani mataba ghuni, nda inda mndəra lahaha ya ta vlaghunata Sulkum. Zləzlvawa Lazglafta ma hyahya ŋudufa† ghuni nda lahaha.

²⁰ Rfawarfa ta Lazglafta ta nzakway ka Da inda fitik ta ghəŋa inda skwi ta maga ghunata tsi nda ma Yesu Kristi.

Nzakwa i zə'al nda marakw

²¹ Hanaganawa hana ta ghəŋa ghuni mista sani nda sani, kabga ta zləŋay kaghuni ta Kristi.

²² Kaghuni mi'aha, ka hanaganahana dər wati ma marakw ta ghəŋ mista zə'ala taŋ. Manda tsaya dza'a maraŋta kuni ta hanatá ghəŋa ghuni mista Mgham Yesu.

† 5:19 Gray nda Zabura 33:1. 3.

²³ Zə'al ná, ghəŋa markwa taŋ ya, manda nza-kwa Kristi ka ghəŋ ta ghəŋa Igliz ya. Kristi ta mba tsa gwal zlgħay nda ŋuduf ta nzakway ka slu'uvghani ya guli.

²⁴ Mantsa ya guli, inda mi'aha, ka hanagana-hana dər wati ta ghəŋani mista zə'ala taŋ ma inda skwi, manda ya ta hanaganata Igliz ta ghəŋ mista Kristi ya.

²⁵ Kaghuni zə'alha, ka đvuta dər wati ma zgun ta markwa taŋ manda ya ta đvu Kristi ta Igliz, ka mtutá tsi kabgani ya.

²⁶ Mtumta ta ghəŋani, ka ghuɓiŋtá tsi nda imi‡ nda ma gwadani kada nzakwa tsi hezle'.

²⁷ Ta kumay ta fatá Igliz ka makwatarka ta wa irani. Va a ta nzatani nda rđak wu, va a ta razu tida wu, va a ta dər wati ma bədzaku tida wa. Ta kumay ta nzakwani đina kul had sana skwi tida.

²⁸ Manda tsaya guli, ka đvuta zə'al ta markwa taŋ, manda va ya ta đvuta tsi ta slu'uvghani. Mndu ta đva markwa taŋ ná, ghəŋani ta đvu tsi.

²⁹ Had mndu ta husaŋta slu'uvghani wu, ta zuŋ za ta skwa zay, kelkelkel kə'a ta nghay, manda ya ta zə Kristi ta skwi ŋa Igliz, ka nghay kelkelkel ya,

³⁰ kabga inda amu slu'uvghani mu.

³¹ «Tsaya ta kəl zgun ka zlaŋtá dani nda mani, ka laghwi ndi'aftá vgha nda markwa taŋ, ka nzakwa taŋ ka slu'uvgha turtuktuk§,» ka defteri mnata.

³² Tsa gwada ya ná, nda la skwi mida. Ka i'i ta mnaghunata ná, ta ghəŋa i Kristi nda Igliz ta mna tsi ta tsa gwada ya.

‡ 5:26 Nda imi: Tsaya ima batem (Gray nda Titus 3:5). § 5:31 Zlrafta 2:24.

³³ Tsaw nghaghunagha ngha tsa gwada ya ta kaghuni guli. Inda mndu ka dvuta tsi ta markwa tan manda ya ta dvuta tsi ta ghəni. Inda marakw guli, ka sna tsi ta gwada da zə'ala tan.

6

Nzakwa zwani nda dadaha tan

¹ Kaghuni zwani, snawasna ta gwada da dadaha ghuni, kabga tsaya skwi ta zɗaganatá Mghama mu, tsaya skwi tɗukwa guli.

² «Sna ta gwada da i da gha nda ma gha,» ka lu vindafta ma deftera Lazglafta. Tsaya tanɗanɗa zlahu fanava Lazglafta nda tatá imi ta sləmənɗə tavatani.

³ Wya tsa tatá imi ta sləmənɗə ya: Ka ta snay ka ta gwada da dadaha gha, «dza'a zɗa nzakwa gha, dza'a slraku hafa gha ta ghəna hadik*,» ka'a.

⁴ Kaghuni dadaha, ma ganaf kuni ta ɓasa ŋuɗuf ta zwana ghuni. Galawagala ta hənɗə, taghawatagha ta skwiha ŋa tan, zlahawazlaha ta hənɗə manda ya ta kumə Mghama mu.

Nzakwa kwalvaha nda danahəga tan

⁵ Kaghuni la kwalva, snawasna ta gwada da danahəga ghuni ma na ghəna hadik na. Zlənawa zlənɗa ta hənɗə, ka vla kuni ta glaku ŋa tan nda ŋuɗufa ghuni turtuk, manda skwi ŋa Kristi ta maga kuni.

⁶ Ta wa ira tan kwenkwen yeya a dza'a maga kuni manda gwal ta zba rfanaghata mnduha ta hənɗə wa. Magawamaga ta inda slna ghuni nda

* **6:3** Aya 2:3. Sabi 20:12, Vrafta ta zlahu 5:16.

ñuduf turtuk manda ya ta kumə Lazglafta, kabga kwalva Kristi kaghuni.

⁷ Maganawamaga ta slna ta həñ nda zdakwa ñudufa ghuni manda skwi ta magə kuni ña Kristi, ña mnduha yeya a wa.

⁸ Dər má ka Kwalva ka, dər má ka kwalva a ka wu, ka magamaga ka ta slna dina, dza'a mutsay ka ta nisəla gha da Mgham.

⁹ Kaghuni dañahəgaha guli, manda tsaya ka kaghuni magay ña kwalvaha ghuni. Ma ñruhə kuni ta həñ. Dina ka sñanña ghuni kazlay: Nda kaghuni tani nda hahəñ tani, dañahəga turtuk ta nzakway ta luwa dañahəga ghuni kə'a. Had tsatsi ta gala mndu† wa.

Huzla vulu ya ta vlə Lazglafta

¹⁰ Wya kdavakta gwada da ta mnaghunata yu: Mbrawa vgha ma guyatá vgha ghuni nda Kristi, nda tsa mbrakwani dagala ya.

¹¹ Vlaghunavla Lazglafta ta inda huzla vulu ña vulu nda halaway. Hlawahla demdem, ña dihavata ghuni ta lagha halaway da dzəgha kaghuni.

¹² Ta vulu nda mnda səla a amu ta vulu wa. Ta vulu nda ghwadaka sulkumha nda mghamha tan ta ga mgham ta maga ghwadaka skwi ta na ghəña hadik na amu, nda ya nda ghwadaka sulkumha nda mbra nda mbra ma ghuvanata luwa mu guli.

¹³ Tsaya tama, hlawahla ta inda tsa huzla vulu ta vlaghunata Lazglafta ya, da hwayaftá kuni saghar ghuya dañwa, ña dihavata ghuni ka ñdanña ka ghzlafta, ta darra kaghuni.

† 6:9 Gray nda Vrafta ta zlahu 10:17.

14 Hbafwa vgha! Ka nza kahwathwata da kaghuni manda hbatá huđi nda banava. Magawa tđukwa skwi, kabga maga skwi tđukwa ná, manda suda ta gudum ņa kata vgha ya nzakwani.

15 Dza'a da mna Lfida Gwada ta vla zđaku ná, nda nza manda sudatá baabah ma sala ņa dza'a da vulu.

16 Ma inda skwi demdem ta magə kuni ná, fafwa ghəņa ghuni ta Yesu Kristi. Zlghay nda ņuđufa ghuni ná, nda nza manda zalam ņa huzla hava ka vu ghandand ta pghu halaway ta kaghuni.

17 Grafwa gra kazlay: Mbaghunaf mba Lazglafta kə'a, tsaya dza'a nzakway manda takazak ta famta kuni ma ghəņ ņa kata ghəņa ghuni ya. Nanawaņa ta gwada Lazglafta, tsaya ta nzakway manda budugwa faghunam Sulkum nda ghuđa‡ ma dzvu.

18 Ma inda tsa skwiha ta magə kuni ya, magawamaga ta du'a da Lazglafta, dawawadawa ta kataghunatani inda fitik manda ya dza'a pghə Sulkum nda ghuđa ta kaghuni. Nzawanza ndiri, yaha kuni walaņta zlaņtá maga du'a. Magawa du'a inda fitik ta ghəņa mnduha Lazglafta.

19 Magawa du'a ta ghəņa i'i guli, ka saba gwada tđukwa ma wa da ta gunaftá yu ta wi ka mna gwada Kristi, kada nzata yu wadā ņa tsislanaptá mnduha ta skwi nda difa ma Lfida Gwada.

20 Yesu Kristi ta zbaptá i'i ņa ghunayni da mna Lfida Gwada. Ta ghəņa tsaya kəl lu ka tsamtá i'i ma gamak ndanana. Magawa du'a da Lazglafta

‡ 6:17 Vliha ņa gra aya 14 ka labə ta 17: Aya 14: ņa gray nda Isaya 11:5, 59:17. Aya 15: ņa gray nda Isaya 52:7. Aya 16: Ghwadak tsaya nzakw ka mnda maga ghwadaka skwi, (Mata 6:13, Yuhwana 17:15). Aya 17: Gray nda Isaya 59:17, 49:2.

ta ghəŋa i'i ka nzata yu wahwah ka mna gwadani manda ya ta raku.

Gazgu

²¹ Ta kumay yu guli ta sŋaŋta kaghuni ta nzakwa da nda skwi ta magə yu tani. Dza'a mnaghunamna Tisik§ ta inda skwi ta ghəŋa da. Tsatsi ná, zwanama mu ma zlgħay nda ŋuduf ya ta dvu mu ta maganatanani ta slna ta Mghama mu ya.

²² Wya yu ta ghunadapta da kaghuni ŋa mnaghunanŋá nzakwa ŋni, ŋa ksaghunamtá ŋuduf.

²³ Inda kaghuni zwanama, ka vlaghunavla Lazglafta ta nzakway ka Da, nda Mghama mu Yesu Kristi ta zdaku, nda tva dɔvuvustá vgha sani nda sani, ka dza'a kuni ta kəma ta kəma nda zlgħay ya zlgħaf kuni ta Kristi.

²⁴ Ka vlanvla Lazglafta ta zdakatahudani ta inda gwal ta dɔvutá Mghama mu Yesu Kristi nda dvu ya kul had ta kdaku.

§ 6:21 Tisik: gha ta Slna gwal ghunay 20:4.

Deftera Lfida Dzratawi New Testament in Hdi

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hdi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Hdi

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

f257b780-c0dd-5cce-9b20-430484439898